

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі

Дэма-версія практычнага задання для экзамена па гісторыі Беларусі, для навучэнцаў 9-х класаў (2022/2023 навучальны год). Білет 4. Варыянт 2

Білет № 4. Практычнае заданне. Развіццё навукі, адукацыі, культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь.

Заданне склала: настаўнік вышэйшай катэгорыі Самсонава М. А., ДУА «Сярэдняя школа №25 г. Віцебска»

Выкарыстоўваючы прадстаўленыя матэрыялы, адкажыце на пытанні:

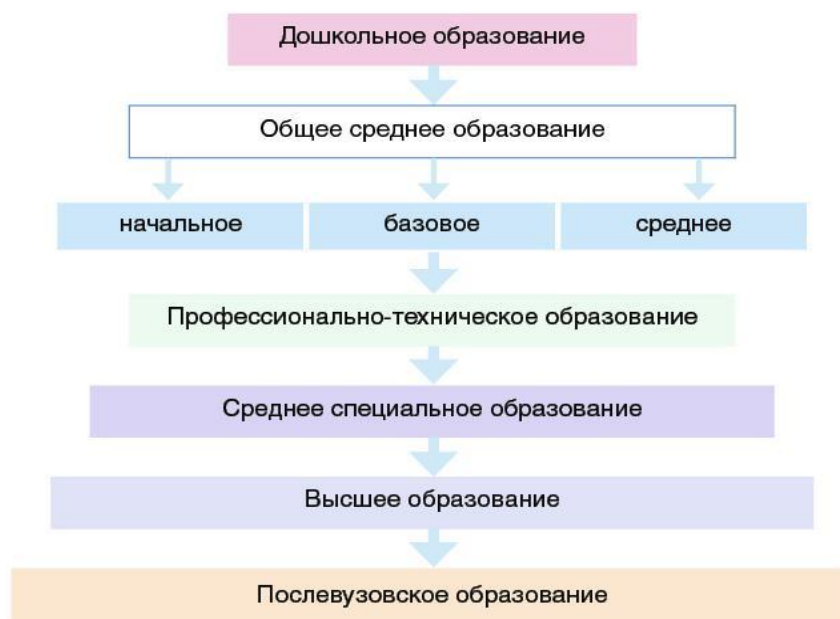
Пытанні і заданні 1. Назавіце галоўны прынцып і жыццёвы дэвіз Ж. Алфёрава. У якіх прадметах і з'явах сучаснага жыцця знайшлі сваё адлюстраванне вынаходніцтвы вядомага вучонага?

2. Ахарактарызуйце структуру адукацыі ў Беларусі.

3. Вучэбныя ўстановы якіх профіляў прадстаўлены ў сістэме адукацыі Рэспублікі Беларусь. Канкрэтызуйце прыкладамі з крыніц.

4. Дакажыце, што ў Рэспубліцы Беларусь надаецца вялікая ўвага ўшанаванню памяці дзеячам беларускай гісторыі і культуры, героям Вялікай Айчыннай вайны, захаванню архітэктурнай спадчыны.

Крыніца I. Структура адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь

Крыніца II

З біяграфіі Алфёрава Ж.І.

Жарэс Іванавіч Алфёраў (1930-2019) - ураджэнец Віцебска. У 1947 годзе Жарэс скончыў з залатым медалём мінскую сярэднюю школу і паступіў у Беларускі політэхнічны інстытут. Тут ён адвучыўся некалькі семестраў, пасля чаго перавёўся ў Ленінградскі электратэхнічны інстытут. Усё далейшае жыццё Алфёрава было звязана з Фізіка-тэхнічным інстытутам імя А. Ф. Іофе, дзе ён працаваў інжынерам, малодшым, старшым навуковым супрацоўнікам, загадчыкам сектара, аддзела, а з 1987 па 2003 гг. быў дырэктарам гэтага Інстытута.

Дзякуючы адкрыццям Алфёрава стала магчымым стварэнне валаконна-аптычнай сувязі, якая служыць асновай сучаснага інтэрнэту і без якога ўвогуле была б немагчымая якасная мабільная сувязь. Вынаходніцтвы вядомага навукоўца (лазерныя дыёды, інтэгральныя мікрасхемы-чыпы) дазволілі зрабіць звычайнымі такія рэчы, як прайгравальнік кампакт-дыскаў, пульт дыстанцыйнага кіравання, сонечныя батарэі, мабільныя тэлефоны, святлодыёды, дэкодыры.

У 2000 годзе Ж. Алфёраў быў удастоены Нобелеўскай прэміі па фізіцы за развіццё паўправадніковых гетэраструктур для высакахуткаснай і оптаэлектронікі.

Галоўным прынцыпам жыцця вядомага вучонага стаў дэвіз: "Змагацца і шукаць, знайсці і не здавацца". Ж.Алфёраў узнагароджаны ордэнам Францыска Скарыны, стаў ганаровым грамадзянінам Мінска і Віцебска.

Крыніца III

Адказы:

1. Галоўным прынцыпам жыцця Ж.Алфёрава стаў дэвіз: "Змагацца і шукаць, знайсці і не здавацца".

Дзякуючы адкрыццям Алфёрава стала магчымым стварэнне валаконна-аптычнай сувязі, якая служыць асновай сучаснага інтэрнэту і без якога ўвогуле была б немагчымая якасная мабільная сувязь. Вынаходкі вядомага навукоўца (лазерныя дыёды, інтэгральныя мікрасхемы-чыпы) дазволілі зрабіць звычайнымі такія рэчы, як прайгравальнік кампакт-дыскаў, пульт дыстанцыйнага кіравання, сонечныя батарэі, мабільныя тэлефоны, святлодыёды, дэкодэры

2. Асноўная адукацыя ў Рэспубліцы Беларусь уключае наступныя ўзроўні:

- дашкольная адукацыя;
- агульная базавая адукацыя;
- агульная сярэдняя адукацыя;
- прафесійна-тэхнічная адукацыя;
- сярэдняю спецыяльную адукацыю;
- вышэйшая адукацыя;
- адукацыю пасля ВНУ.

Да ўстаноў адукацыі адносяцца:

- дашкольныя адукацыйныя ўстановы (дзіцячы сад, дзіцячыя яслі-сад, прагімназія і інш.), якія з'яўляюцца падрыхтоўчым этапам пачатковай адукацыі для дзяцей ад 1-6 гадоў;

- агульнаадукацыйныя ўстановы прадстаўлены пераважна дзяржаўнымі агульнаадукацыйнымі школамі, а таксама гімназіямі, ліцэямі. Сярэдняя агульнаадукацыйная школа мае тры ступені: I ступень - пачатковая школа (I-IV клас); II ступень - асноўная (базавая) школа (V-IX класы); III ступень - агульная сярэдняя школа (X-XI класы).

- установы, якія забяспечваюць атрыманне прафесійна-тэхнічнай адукацыі (прафесійна-тэхнічныя вучылішчы, ліцэі, каледжы) маюць на мэце падрыхтоўку кваліфікаваных рабочых, фарміраванне ў іх неабходных прафесійных уменняў і навыкаў;

- установы, якія забяспечваюць атрыманне сярэдняй спецыяльнай адукацыі (вучылішчы, тэхнікумы, каледжы), вырашаюць задачу падрыхтоўкі спецыялістаў сярэдняга звяна, кіраўнікоў ніжэйшых звёнаў вытворчасці;

- установы, якія забяспечваюць атрыманне вышэйшай адукацыі (інстытуты, універсітэты, акадэміі), падрыхтоўваюць спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі для вытворчай, навуковай, культурнай і іншых сфер чалавечай дзейнасці;

- да ўстаноў, якія забяспечваюць атрыманне адукацыі пасля ВНУ, адносяцца: магістратура, аспірантура, дактарантура. Яны ажыццяўляюць падрыхтоўку навуковых, навукова-педагагічных кадраў.

3.Цяпер у Рэспубліцы Беларусь функцыянуюць 42 дзяржаўныя і 8 прыватных устаноў вышэйшай адукацыі. Падрыхтоўка спецыялістаў ажыццяўляецца па 15 профілях адукацыі. У крыніцы №3, карта "Найважнейшыя аб'екты прамысловасці, транспарту, адукацыі, культуры і спорту, створаныя ў Беларусі ў 1990-2006 гг.", прадстаўлены дзяржаўныя і недзяржаўныя вышэйшыя ўстановы адукацыі, якія былі ўтвораны ў перыяд 1990-2006 гг. Сярод іх Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт, Палескі дзяржаўны ўніверсітэт (Пінск), Жаночы інстытут «Энвіла» (Мінск, прыватны). У крыніцы пералічваюцца профілі іншых вышэйшых навучальных устаноў:

- медыцынскі (Гомель)
- радыётэхнічны (Мінск)
- камерцыі, фінансаў, кіравання, правы (Мінск, прыватны і дзяржаўны)
- сувязі (Мінск)
- авіяцыйны (Мінск)
- экалагічны (Мінск)
- камандна-інжынерныя (Гомель, Мінск)
- духоўныя семінарыі (Гродна, Жыровічы, Пінск)

4.У Рэспубліцы Беларусь удзяляецца вялікая ўвага ўшанаванню памяці дзеячам беларускай гісторыі і культуры, героям Вялікай Айчыннай вайны, захаванню архітэктурнай спадчыны. Сведчанне гэтага - помнікі архітэктурныя як гістарычная спадчына, а таксама шматлікія манументы, збудаванні, мемарыяльныя комплексы, экспазіцыі ў гонар дзеячаў культуры, гісторыі, герояў Вялікай Айчыннай вайны. Выкарыстоўваючы крыніцу №3, карту "Найважнейшыя аб'екты прамысловасці, транспарту, адукацыі, культуры і спорту, створаныя ў Беларусі ў 1990-2006гг." можна прывесці прыклады: самымі вядомымі архітэктурнымі збудаваннямі з'яўляюцца Лідскі замак, а таксама Мірскі і Нясвіжскі, якія ўнесены ў Спіс Сусветнай спадчыны ЮНЕСКА; у гарадах Беларусі былі ўстаноўлены помнікі ў гонар дзеячаў культуры і гісторыі: у Полацку -Е. Полацкай, С.Полацкаму, В.Чарадзею, у Тураве-К.Тураўскаму, у Маладзечне –М.Агінскаму, у Мурагах-Я.Баршчэўскаму, у Віцебску-М.Шагалу, У.Караткевічу, князю Альгерду, у Мінску-Я.Драздовічу, Я.Купале, Я.Коласу, А.Міцкевічу, у Іванава-Н.Ордзе, у Смаргоні-Ф.Багушэвічу, у Слоніме Л.Сапегу і інш.; у памяць аб героях вайны ў 2004г. быў адкрыты мемарыяльны ансамбль воінам Беларускай пагранічнай акругі, якія загінулі ў першыя дні Вялікай Айчыннай вайны, а таксама ў 2005г. быў створаны гісторыка-культурны комплекс «Лінія Сталіна.